

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารจัดการและการปรับตัวของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์อิสระเพื่อเข้าสู่ความเป็นสถานีโทรทัศน์สาธารณะ” จากการประมวลข้อมูลทั้งหมดที่เก็บรวบรวมมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ และนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยผลการศึกษาแบ่งเป็น 3 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี อันได้แก่

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และโครงสร้างการบริหารงาน ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
3. การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ 2 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของสื่อมวลชนประจำทำเนียบรัฐบาลที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ 1 การบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีนั้น จำเป็นต้องทำการศึกษาถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และโครงสร้างการบริหารงาน เพื่อให้องค์กรเป็นศูนย์กลางการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การศึกษารูปแบบการประชาสัมพันธ์และการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องมีการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์งานของรัฐบาล

จากการสัมภาษณ์ สามารถสรุปบทสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับกลางของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และโครงสร้างการบริหารงาน ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

วิสัยทัศน์ : ในส่วนของวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี นายสมบัติ วัฒนพานิช ผู้อำนวยการสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กล่าวว่

วิสัยทัศน์ในการบริหารงาน คือ สำนักโฆษก เป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารของรัฐบาล ที่จะขับเคลื่อนไปสู่ประชาชนอย่างรวดเร็วถูกต้อง และทั่วถึง ประชาชนหรือนักข่าว สามารถติดตามข่าวสารของรัฐบาล หรือผลงานต่าง ๆ ของรัฐบาล ได้โดยตรงจาก www.thaigov.go.th เพราะเรานำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริง และรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และสามารถค้นหาภาพข่าวที่น่าสนใจ และเป็นที่ต้องการของนักข่าวได้อย่างรวดเร็ว จากทางเว็บไซต์นี้ (สมบัติ วัฒนพานิช, สัมภาษณ์)

พันธกิจ : ในส่วนของพันธกิจในการบริหารงาน ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี นายสมบัติ วัฒนพานิช ผู้อำนวยการสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กล่าวว่

พันธกิจที่สำคัญของสำนักโฆษก คือ หัวใจสำคัญที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ และเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ จนสามารถนำไปเป็นองค์กรต้นแบบให้กับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ได้ เพราะเรามีเจ้าหน้าที่ที่เข้มแข็ง อดทน ต่อแรงกดดันต่าง ๆ ในการทำงานเช่นแรงกดดันทางการเมือง เป็นต้น ซึ่งสำนักโฆษกมีพันธกิจ คือ (1) ดำเนินงานด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ และสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาล (2) เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลที่ถูกต้องและรวดเร็ว (3) สร้างความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ (4) ติดตามรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของรัฐบาล (สมบัติ วัฒนพานิช, สัมภาษณ์)

ยุทธศาสตร์ : ในส่วนของยุทธศาสตร์ในการบริหารงาน ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี นายสมบัติ วัฒนพานิช ผู้อำนวยการสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า

ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของสำนักโฆษก สามารถแบ่งได้เป็น ดังนี้ คือ (1) พัฒนา และบูรณาการการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (2) ประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด โดยเน้นยุทธศาสตร์ ภารกิจรัฐบาล และลดงานประจำ (3) พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลให้ทันสมัย เพื่อเป็นศูนย์กลาง ข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ (4) สร้างช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับประชาชนให้มากขึ้น (5) สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมืออันดีกับ สื่อมวลชนทุกแขนง และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อประโยชน์ในการ ประชาสัมพันธ์งานของรัฐบาล (6) วางแผนปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการทำงานเป็นทีม โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ซึ่งยุทธศาสตร์นี้ก็สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของรัฐบาลชุดนั้น ๆ ด้วยเป็นสำคัญ แต่ก็ส่งผลกระทบไม่มากเท่าไร ที่จะมาเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ในการทำงานได้ง่าย ๆ ก็ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ด้านประกอบกันด้วย เช่น การเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี เป็นต้น (สมบัติ วัฒนพานิช, สัมภาษณ์)

โครงสร้างการบริหารงาน : ในส่วนของโครงสร้างในการบริหารงาน ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี นายสมบัติ วัฒนพานิช ผู้อำนวยการสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า

สำนักโฆษก มีผู้อำนวยการสำนักโฆษก (ระดับ 9) เป็นหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งปัจจุบันสำนักโฆษกมีข้าราชการ 38 คน ลูกจ้างประจำสำนักโฆษก 4 อัตรา ลูกจ้างประจำสังกัดกองสถานที่และยานพาหนะ ช่วยราชการสำนักโฆษก 4 อัตรา พนักงานราชการ 15 คน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม และ 1 ฝ่าย (สมบัติ วัฒนพานิช, สัมภาษณ์)

โครงสร้างในการบริหารงาน ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี แบ่งเป็น ดังนี้ คือ

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป แบ่งงานภายในออกเป็น 4 ลักษณะงาน ดังนี้

1.1 งานบริหารทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป งานธุรการ สารบรรณ การบริหารงานเอกสาร การเจ้าหน้าที่และอัตรากำลัง การศึกษาดูงาน การพัฒนาบุคลากร การจัดทำบัตรประจำตัวข้าราชการและลูกจ้าง การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญตราของทางราชการ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และงานบำเหน็จความดีความชอบประจำปี การปรับระดับตำแหน่งและเลื่อนขั้นเงินเดือน การบริหารการคลัง งบประมาณ การเงินและบัญชี การบริหารงานการเบิก-จ่ายและการควบคุมการใช้พัสดุครุภัณฑ์

1.2 งานช่วยอำนวยความสะดวก มีหน้าที่รับผิดชอบช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดประชุมและสัมมนาให้แก่กลุ่ม/ฝ่ายต่าง ๆ การบรรจุหีบห่อและดำเนินการจัดส่งหนังสือเอกสารเผยแพร่ให้แก่ส่วนราชการและบุคคลผู้สนใจ การต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการ ปฏิบัติงานด้านเลขานุการของคณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

1.3 งานบันทึกข้อมูล มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพิมพ์หนังสือราชการที่มีไปมาระหว่างส่วนราชการ การจัดพิมพ์สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรีทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อนำไปเผยแพร่ให้แก่ผู้สนใจทั้งที่เป็นเอกสารและทางเว็บไซต์รัฐบาลไทย

1.4 งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2. กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ มีหน้าที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับด้านต่างประเทศของรัฐบาลในการติดตามข่าวสารข้อมูลและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เสนอโดยสื่อมวลชนต่างประเทศ ที่มีผลต่อการดำเนินงานของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี ประสานและอำนวยความสะดวกแก่สื่อมวลชนและองค์กรต่างประเทศ ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร นโยบาย ยุทธศาสตร์ และผลการดำเนินงานของรัฐบาล เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสริมสร้างภาพลักษณ์ของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี ซึ่งแบ่งภารกิจที่รับผิดชอบได้ดังนี้

2.1 การประชาสัมพันธ์ด้านต่างประเทศเชิงรุก ศึกษาและวิเคราะห์นโยบาย และยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านต่างประเทศของรัฐบาล และจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนี้ การสร้างความรู้ความเข้าใจกับสื่อมวลชนต่างประเทศถึงนโยบายและเป้าหมายของรัฐบาล โดยการจัดให้มีเวทีพบปะระหว่างรัฐบาลและสื่อมวลชนต่างประเทศ ให้มีโอกาสดูชี้แจง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างใกล้ชิด และเป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างสื่อมวลชนต่างประเทศและรัฐบาล พร้อมทั้งรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐบาล การประชาสัมพันธ์เจาะลึกเฉพาะด้านและเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการสื่อสาร

ที่ตรงกัน และเผยแพร่ให้สื่อมวลชนและประชาชนทราบถึงการดำเนินการของรัฐบาลเป็นระยะ ๆ เช่น การจัดทำ Press Tour ศึกษาและเยี่ยมชมโครงการตามนโยบายของรัฐบาล และการจัดสัมมนาให้ความรู้ต่อสื่อมวลชนต่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล เช่น การจัด สัมมนาเรื่อง FTA ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2 การจัดทำข้อมูลและเอกสารข่าวเชิงรุกเพื่อเผยแพร่ให้ครอบคลุมและกว้างขึ้น ดังนี้ เผยแพร่สุนทรพจน์นายกรัฐมนตรีที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ ให้ครอบคลุมและทั่วถึง โดยจัดรวมเล่ม แยกเป็นหมวดหมู่ เช่น ด้านเศรษฐกิจ หรือ สังคม และเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนจัดทำประมวลผลงานด้านต่างประเทศของนายกรัฐมนตรี และการติดตามผลเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นระยะ ๆ

2.3 การประชาสัมพันธ์การเยือนต่างประเทศของนายกรัฐมนตรี และการเยือนประเทศไทยของผู้นำประเทศต่าง ๆ เชิงยุทธศาสตร์ ในการเยือนต่างประเทศของนายกรัฐมนตรี จะจัดให้มีการจัดทำรายงานพิเศษพร้อมเอกสารเผยแพร่ทั้งก่อน ระหว่าง และภายหลังการเยือน โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ตามยุทธศาสตร์ระหว่างไทยและประเทศนั้น ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์การเยือนและผลที่คาดว่าจะได้รับได้อย่างถูกต้องและชัดเจน เช่น การนำเสนอศักยภาพที่แตกต่างกันระหว่างสองประเทศ แต่สามารถร่วมมือกันและเป็นประโยชน์ต่อกัน และผลประโยชน์เชิงรูปธรรมที่แท้จริง เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อ โทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ การเยือนประเทศไทยของผู้นำประเทศต่าง ๆ โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้จักเกี่ยวกับประเทศนั้น ๆ ให้มากขึ้น รวมถึงความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างสองประเทศที่สร้างประโยชน์ระหว่างกัน โดยเผยแพร่ให้ครอบคลุมทุกสื่อ และหากผู้นำเดินทางเยือนจังหวัดใด ก็จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในจังหวัดนั้นได้รับทราบและมีส่วนร่วม

3. กลุ่มวิเคราะห์ข่าวและฐานข้อมูล มีภารกิจที่รับผิดชอบดังนี้

3.1 สรุป ประมวล วิเคราะห์ข่าว ข้อเท็จจริง และการวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์ในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล เพื่อนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี คณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้บริหารของรัฐบาล

3.2 ติดตามตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร รายงานสถานการณ์ข่าวหรือวิกฤติการณ์ ถูกฉีกจากสื่อมวลชนทุกแขนง รวมถึงการประเมินท่าทีของสื่อมวลชนที่สำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและรัฐบาล เพื่อรายงานให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี คณะ

โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้บริหารของรัฐบาลได้รับทราบอย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์

3.3 วิเคราะห์และสืบค้นข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่อยู่ในกระแสวิพากษ์วิจารณ์ของสังคม เพื่อรายงานให้นายกรัฐมนตรี คณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้บริหารของรัฐบาลได้รับทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารราชการแผ่นดินให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

3.4 จัดทำระบบฐานข้อมูล เพื่อจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร นโยบาย มาตรการโครงการ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาล บนระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ที่ทันสมัย เพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนและสื่อมวลชน และยังใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์สถานการณ์ ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ รวมถึงใช้เป็นฐานข้อมูลอ้างอิงสำหรับการบริหารงานของรัฐบาล

3.5 ประมวลข้อมูลข่าวสาร รายงานผลการดำเนินงานความคืบหน้า ตลอดจนนโยบาย มาตรการ/โครงการสำคัญของรัฐบาลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์รัฐบาลไทย

3.6 ติดตามรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบาย และการบริหารงานของรัฐบาล ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อสร้างความมีส่วนร่วมของประชาชน และเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน

3.7 ชี้แจงสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่สื่อมวลชนและสาธารณชน ในกรณีที่มีการนำเสนอข่าวของรัฐบาลคลาดเคลื่อน รวมทั้งจัดเตรียมข้อมูลให้แก่คณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อประกอบการชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงให้ประชาชนได้รับทราบ

3.8 จัดทำโครงการเชิงรุก เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจในนโยบาย และการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลแก่สื่อมวลชนในส่วนภูมิภาค รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของประชาชน อันจะนำมาซึ่งความเข้าใจที่ถูกต้องของประชาชนทุกภาคส่วนที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาล รวมทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายและช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ผลการดำเนินงานของรัฐบาลไปสู่ประชาชนในส่วนภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.9 ยกย่องคำปราศรัยของนายกรัฐมนตรีที่มีต่อประชาชนทั่วประเทศในโอกาสวันขึ้นปีใหม่

3.10 ปฏิบัติราชการจำเป็นเร่งด่วนอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

4. กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ เป็นกลุ่มงานด้านการวางแผนและดำเนินการเผยแพร่นโยบาย ยุทธศาสตร์ ผลการดำเนินงาน ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของรัฐบาล เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจนและรวดเร็วไปสู่สาธารณชน ผ่านสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ อาทิ สื่อโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ www.thaigov.go.th รวมทั้ง จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของหนังสือ ซีดี แผ่นพับ เพื่อแจกจ่ายไปยังส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน และประชาชนทั่วไป ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนและรัฐบาลมากยิ่งขึ้น อีกทั้งจะนำไปสู่การเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล โดยแบ่งภารกิจที่รับผิดชอบได้ดังนี้

4.1 งานประชาสัมพันธ์เชิงรุก เป็นงานศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลที่เกี่ยวกับนโยบาย/ผลการดำเนินของรัฐบาล และภารกิจของนายกรัฐมนตรีในเชิงรุก เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลสูงสุดอย่างแท้จริง เช่น จัดทำข่าวประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของนายกรัฐมนตรี และงานเฉพาะกิจที่รัฐบาลต้องการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนเป็นการเร่งด่วน จัดเตรียมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของรัฐบาล ซึ่งเป็นที่สนใจและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน เพื่อส่งให้แก่สื่อมวลชนได้นำไปขยายผลในการเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างถูกต้องชัดเจนและต่อเนื่อง จัดทำข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรีทุกวัน อังคาร และการประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่ จัดทำข่าวการประชุมคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน จัดทำข่าวการเดินทางไปตรวจราชการของนายกรัฐมนตรีทั้งในกรุงเทพฯ ปริมณฑล และต่างจังหวัด

4.2 งานเผยแพร่ผลการดำเนินงานของรัฐบาล

4.2.1 ร่างเครือข่ายประชาสัมพันธ์กับผู้ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ของทุกกระทรวง

4.2.2 ศึกษา วิเคราะห์ วางแผนงาน โครงการ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ ในการบริหารประเทศของนายกรัฐมนตรี ตลอดจนนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลลงสู่ประชาชนในทุกระดับให้กว้างขวางมากที่สุด เพื่อให้ได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานของรัฐบาล ในอันที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนอย่างรวดเร็ว โดยรวบรวมคำกล่าวของนายกรัฐมนตรีในโอกาสต่าง ๆ คำแถลงนโยบายรัฐบาล แนวทางการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล ผลการดำเนินงาน/โครงการสำคัญ ๆ ของรัฐบาลเพื่อนำมา

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของหนังสือ ซีดี แผ่นพับ เผยแพร่แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน และประชาชนที่สนใจอย่างต่อเนื่อง

4.3 การประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤต

4.3.1 ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแผนงาน/โครงการ และงบประมาณด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในภาวะวิกฤตที่อาจมีผลกระทบต่อประเทศชาติและประชาชนโดยรวม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมืออันดีระหว่างรัฐบาล ประชาชนและทุกส่วนราชการ รวมทั้งลดระดับความสับสนหรือความตื่นตระหนกของประชาชน ทำประชาสัมพันธ์เชิงรุก เช่น กรณีเกิดเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยสึนามิ ภัยแล้ง อุทกภัย โรคระบาด เป็นต้น ตั้งศูนย์เฉพาะกิจ เพื่อเป็น Center ให้ประชาชน สื่อมวลชน ได้สอบถามข้อมูลและติดตามความคืบหน้าของสถานการณ์วิกฤตที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด ชี้แจงความคืบหน้าของสถานการณ์วิกฤตผ่านทางสถานีโทรทัศน์ วิทยุ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง เพื่อไม่ให้ประชาชนเกิดความสับสนและตื่นตระหนก

5. กลุ่มสื่อมวลชนสัมพันธ์ มีภารกิจที่รับผิดชอบดังนี้

5.1 งานให้บริการข้อมูลข่าวสาร

5.1.1 จัดทำระบบฐานข้อมูลสื่อมวลชนทุกแขนง (Media list) เพื่อให้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการให้มากที่สุด

5.1.2 จัดทำระบบ E-mailing list ของสื่อมวลชนเป็นรายบุคคลตามที่สื่อมวลชนร้องขอ เพื่อให้การบริการข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น สรุปข่าวผลการประชุมคณะรัฐมนตรี

5.1.3 จัดทำข้อมูลพื้นฐานตามวาระงานของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้แก่สื่อมวลชนล่วงหน้า เพื่อให้การนำเสนอข่าวเป็นไปอย่างถูกต้องเที่ยงตรง

5.1.4 จัดกิจกรรม “นายกฯ ทักซิณ พบสื่อมวลชน” เพื่อเพิ่มช่องทางการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นทางการ โดยนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

5.1.5 จัดแถลงข่าวกรณีเกิดภาวะวิกฤตที่อาจส่งผลกระทบต่อประเทศชาติและประชาชน รวมถึงประสานการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ฯ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและลดระดับความตื่นตระหนกต่อเหตุการณ์ เช่น เหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย ความไม่สงบ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การระบาดของไข้หวัดนก ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ฯลฯ

5.1.6 ประสานการยกเว้นค่ากล่าวในพิธีเปิดงานต่าง ๆ ของนายกรัฐมนตรี และผู้บริหารระดับสูง ที่สื่อมวลชนเชิญไปเป็นประธานในพิธีต่าง ๆ กับกลุ่มงานเลขานุการนายกรัฐมนตรี

5.2 งานประสานอำนวยความสะดวก

5.2.1 จัดทำระเบียบข้อปฏิบัติของสื่อมวลชนที่เข้าปฏิบัติงานในทำเนียบรัฐบาล เพื่อควบคุมดูแลและตรวจสอบสื่อมวลชนโดยปรับปรุงข้อกำหนดเดิมให้เป็นมาตรฐาน รวมทั้งบังคับใช้ข้อกำหนดดังกล่าวอย่างเคร่งครัด 5.2.2 จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ สำหรับการจัดประชุมระดับชาติที่รัฐบาลเป็นเจ้าภาพ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุม ครม. อย่างเป็นทางการนอกสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำข่าวแก่สื่อมวลชนได้แก่ คอมพิวเตอร์ พร้อมอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โทรศัพท์ โทรสาร เพื่อให้การทำงานของสื่อมวลชนเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว

5.2.3 ร่วมประชุมเตรียมการต้อนรับคณะบุคคลหรือผู้นำต่างประเทศในฐานะแขกของรัฐบาล ในการเยือนประเทศไทย และอำนวยความสะดวกแก่สื่อมวลชนที่เดินทางพร้อมคณะบุคคลจากต่างประเทศ

5.2.4 จัดหาที่พัก ยานพาหนะ และประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สื่อมวลชนที่ติดตามไปทำข่าวภารกิจของนายกรัฐมนตรีในพื้นที่ต่าง ๆ อาทิ การตรวจเยี่ยมพื้นที่ประสบภัยทั่วประเทศ และการตรวจราชการนอกสถานที่ต่าง ๆ การประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่ เป็นต้น

5.3 งานโครงการตามแผนงบประมาณประจำปี : โครงการการบริหารการจัดการสื่อสารของรัฐบาลสู่สาธารณชน

5.3.1 โครงการยูวโฆษก โดยรับสมัครนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศเข้าร่วมโครงการเพื่อเรียนรู้การบริหารงานตามนโยบายรัฐบาลและเป็นเครือข่ายนำไปขยายผลในสถาบันการศึกษา ชุมชนและสังคมต่อไป

5.3.2 โครงการรัฐบาลพบประชาชน ในพื้นที่ต่าง ๆ โดยประสานความร่วมมือกับโฆษกกระทรวงต่าง ๆ จัดกิจกรรมให้ความรู้และให้บริการแก่ประชาชน ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน

5.3.3 โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สื่อมวลชนเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของจังหวัดแบบบูรณาการ ในจังหวัดที่มีผลการดำเนินงานตามนโยบายดีเด่น เพื่อให้

สื่อมวลชนได้เรียนรู้กระบวนการดำเนินงานและศึกษาดูงานในสถานที่จริง พร้อมทั้งรายงานให้แก่ประชาชนให้รับทราบอย่างกว้างขวาง

5.3.4 โครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชน ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การเชิญนายกรัฐมนตรีเป็นประธานการเปิดงานและร่วมรับฟังความคิดเห็นจากสื่อมวลชน การจัดกิจกรรมกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ การจัดเสวนาร่วมกันระหว่างคณะโฆษกกับสื่อมวลชน เป็นต้น

5.4 งานสื่อสารองค์กร

5.4.1 จัดประชุมโฆษกกระทรวงเพื่อระดมความคิดเห็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ตลอดจนจัดทำโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันโดยมีสำนักโฆษกเป็นศูนย์ประสานงานกลาง อาทิ โครงการรัฐบาลพบประชาชน โครงการสื่อท้องถิ่นกับนโยบายรัฐบาล เป็นต้น

5.4.2 บันทึกและถอดเทปคำให้สัมภาษณ์ของนายกรัฐมนตรีประจำวันในสถานที่ต่าง ๆ เผยแพร่แก่ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ รับรู้ข้อมูลที่เที่ยงตรงและสามารถนำไปปฏิบัติงานตามนโยบายได้อย่างรวดเร็ว และเผยแพร่แก่ประชาชนผ่านเว็บไซต์ ของรัฐบาล

6. กลุ่มผลิตสื่อและเผยแพร่ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่าง ๆ เพื่อการเผยแพร่ นโยบาย การปฏิบัติตามนโยบาย และผลงานของรัฐบาล ตลอดจนภารกิจของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานภายใน สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยมีสื่อที่ผลิต ได้แก่ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อผสม (Multimedia) โดยนำออกเผยแพร่ผ่านทางสื่อต่าง ๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ระบบ Internet และระบบโทรทัศน์ภายในทำเนียบรัฐบาล (ICTV) รวมทั้งการออกแบบจัดทำงานกราฟิกต่าง ๆ และการให้บริการอุปกรณ์โสตทัศน โดยมีความภารกิจที่รับผิดชอบดังนี้

6.1 ถ่ายภาพนิ่งและวีดิทัศน์ภารกิจของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและบุคคลสำคัญของประเทศ รวมทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลต่อรัฐบาลทั้งในประเทศและต่างประเทศ

6.2 ล้าง อัปเดต ขยาย ภาพถ่ายระบบดิจิทัล พร้อมทั้งการตกแต่งแก้ไขภาพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และจัดทำเป็นอัลบั้มภาพขนาดต่าง ๆ เพื่อมอบแก่นายกรัฐมนตรีและแขกต่างประเทศ

6.3 จัดทำประมวลภาพวิถีทัศน์ภารกิจนายกรัฐมนตรืประจำเดือน พร้อมทั้งการจัดทำในรูปแบบแผ่นดีวีดี เพื่อมอบแก่นายกรัฐมนตรี

6.4 จัดทำและดำเนินงานสถานีโทรทัศน์เพื่อการสื่อสารภายในทำเนียบรัฐบาล หรือ ICTV เพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารภายในหน่วยงาน โดยมีการถ่ายทอดสดภาพภารกิจต่าง ๆ ของนายกรัฐมนตรี การถ่ายทอดสดการแถลงผลการประชุมกรม. และการนำเสนอผลงานด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล ผ่านทางเครือข่ายโทรทัศน์ภายในทำเนียบรัฐบาล

6.5 ผลิตรายการโทรทัศน์ตามนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อนำไปเผยแพร่ทางสื่อโทรทัศน์ เป็นการดำเนินงานตั้งแต่การประสานงาน ทำบทโทรทัศน์ การถ่ายทำ การตัดต่อภาพ การบันทึก และผสมเสียงและการจัดทำเป็นแผ่น DVD และ VCD

6.6 ดำเนินการนำภาพข่าวและวิถีทัศน์ภารกิจต่าง ๆ ของรัฐบาล เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์รัฐบาลไทย www.thaigov.go.th รวมทั้งเพื่อให้บริการแก่ประชาชน ,สื่อมวลชนทุกแขนงและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถดาวน์โหลดภาพข่าวต่าง ๆ ไปใช้งานโดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

6.7 จัดทำระบบจัดเก็บและสืบค้นสื่อด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Digital Media Center) เป็นระบบการจัดการสื่อต่าง ๆ ของสำนักโฆษก โดยมีการแยกหมวดของสื่อและประเภทของงาน การจัดทำทะเบียนสื่อ จัดทำระบบจัดเก็บและสืบค้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการให้บริการแก่ประชาชนและสื่อมวลชนผ่านทางระบบ Internet

6.8 จัดทำการแปลงระบบและทำสำเนาสื่อประเภท Tape, DVD , VCD และ CD

6.9 ออกแบบและจัดทำงานกราฟิกคอมพิวเตอร์ เช่น Banner และ Popup เพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางเว็บไซต์รัฐบาลไทย www.thaigov.go.th

6.10 ออกแบบและจัดทำสื่อผสม (Multimedia) เพื่อการนำเสนอตามนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล รวมทั้งงานโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เช่น Powerpoint และ Flash เป็นต้น

6.11 ถ่ายภาพนิ่งและวิถีทัศน์ ในภารกิจด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานภายในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี พร้อมทั้งจัดทำเป็นสื่อเพื่อการเผยแพร่ เช่น เทป และแผ่น VCD

6.12 ออกแบบและจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการเผยแพร่นโยบายและผลงานของรัฐบาล อาทิ หนังสือ แผ่นพับ ป้าย เป็นต้น

6.13 ควบคุมระบบโสตทัศนศึกษาต่าง ๆ ของศูนย์แถลงข่าวรัฐบาลตึกนารีสโมสร เช่น ระบบการฉายภาพ ระบบเครื่องเสียง เป็นต้น

6.14 ควบคุมและให้บริการอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เพื่อการสนับสนุนงานประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล

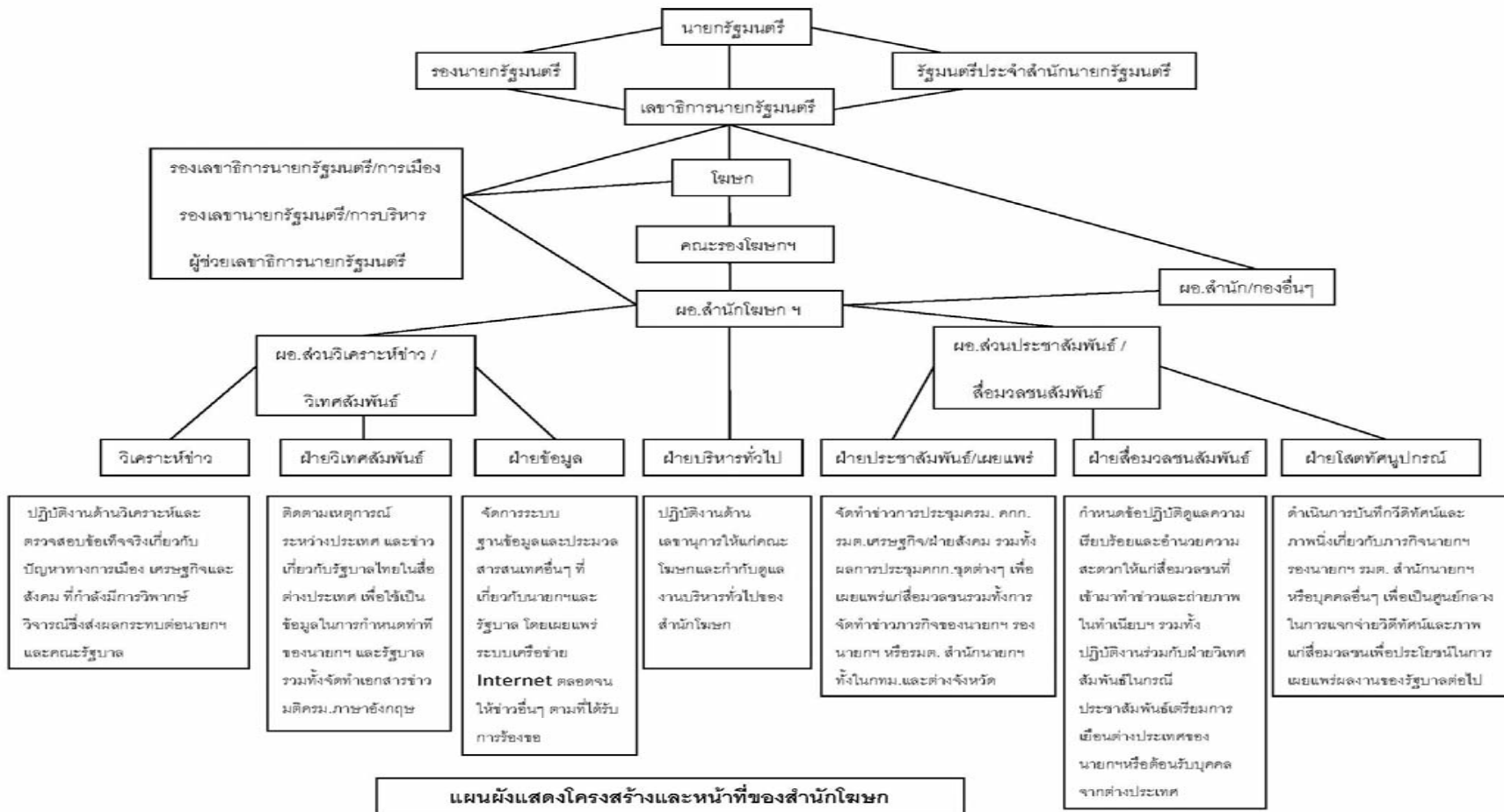
6.15 ออกแบบและจัดทำและติดตั้งงานด้านศิลปะต่าง ๆ เช่น แผ่นป้ายเวที ป้ายภาพต่าง ๆ

นายสมบัติ วัฒนพานิช ผู้อำนวยการสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า “การใช้โครงสร้างในการบริหารแบบนี้ จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว เพราะทุกฝ่ายมีการทำงานร่วมกันอย่างสอดคล้องกันด้วย” (สมบัติ วัฒนพานิช, สัมภาษณ์)

ทั้งนี้ เพื่อให้เข้าใจโครงสร้างของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมากขึ้น ผู้ศึกษาจึงได้นำเสนอแผนภาพโครงสร้างการบริหารงาน ดังนี้

ตารางที่ 4.1

แผนผังแสดงโครงสร้างและหน้าที่ของสำนักโฆษก

แผนผังแสดงโครงสร้างและหน้าที่ของสำนักโฆษก

จากภาพจะเห็นได้ว่าเป็นการบริหารแบบบนลงล่าง (Vertical Organization) คือรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาต่อลงมาเรื่อย ๆ เป็นการจัดการองค์กรโดยประสานหรือเชื่อมโยงกันแล้วแบ่งระดับออกเป็นหลาย ๆ ระดับ โดยยึดองค์ประกอบหลัก 5 ประการ ได้แก่

1. สายบังคับบัญชา (Chain of Command)
2. การมอบหมายอำนาจหน้าที่ (Delegation of Authority)
3. การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจ (Centralization and Decentralization)
4. ขนาดการจัดการ (Span of Management)
5. เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายให้คำปรึกษาแนะนำ (Line and Staff)

แล้วจึงจัดโครงสร้างองค์การตามแนวนอน (Horizontal Organization) เป็นการกำหนดหน้าที่ในแต่ละฝ่าย เพื่อที่จะเชื่อมงานเข้าด้วยกันจะต้องกระทำในลักษณะเป็นลำดับชั้น (Hierarchy) และจะต้องมีการประสานกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละระดับ งานในแต่ละระดับจะต้องมีการเชื่อมกัน งานจึงจะประสบผลสำเร็จ

1.2 รูปแบบการประชาสัมพันธ์ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ในส่วนของรูปแบบการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1. การประชาสัมพันธ์ภายใน (Internal Public Relation) คือ การสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มบุคคลภายในสถาบันเอง อันได้แก่ จดหมายข่าว หนังสือเวียน เป็นต้น
2. การประชาสัมพันธ์ภายนอก (External Public Relations) คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนภายนอกกลุ่มต่าง ๆ อันได้แก่ ประชาชนทั่วไป หรือองค์กรสถาบันที่เกี่ยวข้องได้แก่

2.1 การแถลงข่าวประชุมคณะรัฐมนตรี และแถลงข่าวสารต่าง ๆ และการจัดทำและเผยแพร่สรุปข่าวประชุมคณะรัฐมนตรี

พลตำรวจโท ดร.วิเชียรโชติ สุกโชติรัตน์ กล่าวว่า

การแถลงข่าวจะเป็นรูปแบบเดิมที่เคยเป็นมา การแถลงข่าวประชุมคณะรัฐมนตรีที่ถ่ายทอดทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ทำให้การรับรู้ข่าวสารของประชาชนยังไม่ทั่วถึงและครบถ้วน ซึ่งในประเด็นสำคัญ ๆ จะมีการเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมแถลงด้วย ส่วนในการจัดทำและเผยแพร่สรุปข่าวประชุมคณะรัฐมนตรีนั้นหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชน สามารถดูสรุปข่าว

คณะรัฐมนตรีในเบื้องต้นจากเว็บไซต์รัฐบาลไทย (www.thaigov.go.th) เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ (วิเชียรโชติ สุกโชติรัตน์ , สัมภาษณ์)

สรุป คือ การแถลงข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรีความเป็นทางการ แต่จะเป็นรูปแบบที่ได้เคยปฏิบัติกันมานานแล้วและถ่ายทอดการแถลงข่าวจะมีเพียงทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ทำให้การรับรู้ข่าวสารของประชาชนยังไม่ทั่วถึงและครบถ้วน ส่วนการแถลงข่าวต่าง ๆ มีความเหมาะสม ซึ่งในประเด็นสำคัญ ๆ จะมีการเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมแถลงด้วย และการจัดทำและเผยแพร่สรุปข่าวประชุมคณะรัฐมนตรีมีความเหมาะสมที่ประชาชนสามารถดูสรุปข่าวคณะรัฐมนตรีในเบื้องต้นจากเว็บไซต์รัฐบาลไทยได้

2.2 การเผยแพร่ข่าวและภาพข่าวทางเว็บไซต์ www.thaigov.go.th

นายวิสุทธิ นีรัตติวงศกรณ์ กล่าวว่า “เป็นรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่ดีมีการพัฒนาในการนำเข้าสู่ข้อมูลออกเผยแพร่ที่ดีขึ้น รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน แต่เว็บไซต์ของรัฐบาล (www.thaigov.go.th) ขาดการบริหารงานที่เป็นระบบขึ้นอยู่กับภาคการเมืองเป็นส่วนใหญ่” (วิสุทธิ นีรัตติวงศกรณ์, สัมภาษณ์)

สรุป คือ รูปแบบการเผยแพร่ข่าวและภาพข่าวทางเว็บไซต์ www.thaigov.go.th เหมาะสมและได้ปรับปรุงพัฒนาการนำข่าวและภาพข่าวขึ้นเผยแพร่ทางเว็บไซต์ที่คล่องตัวและรวดเร็วมากขึ้น แต่ขาดการบริหารงานจัดการเว็บไซต์ที่เป็นระบบขึ้นอยู่กับภาคการเมืองเป็นส่วนใหญ่

2.3 การจัดทำหนังสือ เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

นางสาวจินตนา จ้อยจุมพจน์ กล่าวว่า

เป็นรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมและมีประโยชน์ สามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง หรือสร้างความเข้าใจในนโยบาย ผลการดำเนินงานของรัฐบาลให้แก่ประชาชนได้รับทราบ เพราะการทำงานหนังสือเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ที่จะต้องมีการรวบรวมเพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้า เช่น การรวบรวมคำกล่าว/สุนทรพจน์ของนายกรัฐมนตรี (จินตนา จ้อยจุมพจน์, สัมภาษณ์)

สรุป คือ การจัดทำหนังสือ เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมเพราะการทำงานหนังสือเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ที่จะต้องมีการรวบรวมเพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้าและมีประโยชน์ สามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง หรือสร้างความเข้าใจในนโยบาย ผลการดำเนินงานของรัฐบาลให้แก่ประชาชนได้รับทราบ

2.4 การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน

รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบนี้ อาทิ นายกฯ พบสื่อทำเนียบ, โครงการรัฐบาลพบสื่อท้องถิ่น, โครงการสื่อมวลชนสัมพันธ์ทำเนียบฯ, โครงการศึกษาดูงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขฯ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช, โครงการศึกษาดูงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส) เป็นต้น

นางสาวจินตนา จ้อยจุมพจน์ กล่าวว่า

ความเหมาะสมจะขึ้นอยู่กับโอกาสและเวลา ซึ่งรูปแบบจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง เช่น โครงการรัฐบาล พบสื่อท้องถิ่นควรมีการปรับรูปแบบการดำเนินงานเนื่องจากใช้มานานจนเกือบครบทุก ภูมิภาค หรือจะเป็นโครงการรัฐบาลพบประชาชน ณ เวลานั้นอาจจะไม่เหมาะสม แต่ในอนาคตก็อาจจะเหมาะสมก็ได้ ซึ่งควรจะทำเป็นบางช่วงเวลา ไม่ใช่จะทำแบบเดียวกันทุกปี ทำให้สื่อมวลชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ จาก นายกรัฐมนตรี และในพื้นที่จริงโดยตรง ซึ่งหากข้อมูลใดคลาดเคลื่อนก็สามารถที่จะชี้แจงและทำความเข้าใจกับสื่อมวลชนได้ทันที (จินตนา จ้อยจุมพจน์, สัมภาษณ์)

สรุป คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบนี้ ทำให้สื่อมวลชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากนายกรัฐมนตรี และในพื้นที่จริงโดยตรง ซึ่งหากข้อมูลใดคลาดเคลื่อนก็สามารถที่จะชี้แจงและทำความเข้าใจกับสื่อมวลชนได้ทันที แต่ความเหมาะสมจะขึ้นอยู่กับโอกาสและเวลา ซึ่งรูปแบบจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีการจัดมานานจนเกือบครบทุกภูมิภาค ซึ่งบางโครงการ ณ เวลานั้นอาจจะไม่เหมาะสม แต่ในอนาคตก็อาจจะเหมาะสมได้ ซึ่งควรจะทำเป็นบางช่วงเวลาไม่ดำเนินโครงการแบบเดียวกันทุกปี

2.5 การประชาสัมพันธ์และชี้แจงโดยตรงต่อประชาชน โดยการจัดทำรายการต่าง ๆ อาทิ รายการนายกฯ ทักซิณ คุยกับประชาชน, เปิดบ้านพิษณุโลก, สายตรงประชาชน, ประโยชน์สุขเพื่อประชาชน เป็นต้น

นายอิทธิเดช สุพงษ์ กล่าวว่า

การจัดทำรายการต่าง ๆ ดังกล่าว ทำให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งจะเป็นการสร้างทำความเข้าใจอันดีที่ถูกต้อง ชัดเจนต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ควรจะปรับรูปแบบการนำเสนอให้เหมาะสมและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่ทั่วถึง รวมทั้งเนื้อหาของรายการต้องเป็นที่ต้องการของประชาชน การประชาสัมพันธ์และชี้แจง

โดยตรงต่อประชาชนโดยการจัดทำรายการต่าง ๆ ที่สำนักโฆษกดำเนินการมีความเหมาะสม (อิทธิเดช สุพงษ์, สัมภาษณ์)

สรุป คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์นี้ ทำให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความเข้าใจอันดีที่ถูกต้องชัดเจนต่อประชาชน กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ควรจะปรับรูปแบบการนำเสนอให้เหมาะสมและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่ทั่วถึง รวมทั้งเนื้อหาของรายการต้องเป็นที่ต้องการของประชาชน

2.6 การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านเยาวชน อาทิ โครงการยุวโฆษก โครงการโฆษกพบเยาวชน เป็นต้น

นายอิทธิเดช สุพงษ์ กล่าวว่า

เป็นการประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายผ่านเยาวชนจะสามารถจัดโครงการได้ตลอด และเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการจะมาจากหลายสถาบันและเปลี่ยนแปลงไปทุกปี ถือว่าเป็นการประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบาย รัฐบาลผ่านเยาวชนที่ได้ผลในระดับหนึ่ง เพราะเป็นการสื่อความหมาย ขยายผล ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ควรจะมีการสร้างความรู้ความ เข้าใจและขยายผลไป ชุมชนของเยาวชนให้เกิดความเข้าใจในนโยบายของรัฐบาลที่ถูกต้องและชัดเจน (อิทธิเดช สุพงษ์, สัมภาษณ์)

สรุป คือ การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านเยาวชน เหมาะสม เป็นการสื่อความหมาย ขยายผลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลเพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจและขยายผลไปชุมชนของเยาวชนให้เกิดความเข้าใจในนโยบายของรัฐบาลที่ถูกต้อง และชัดเจน ซึ่งสามารถจัดโครงการได้ตลอด และเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการจะมาจากหลายสถาบัน และเปลี่ยนแปลงไปทุกปี

1.3 การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ในส่วนของการทำงานดำเนินงานของสำนักโฆษก นางสาวจินตนา จ้อยจุมพจน์ นักประชาสัมพันธ์ 8ว กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ สังกัดสำนักโฆษก กล่าวว่า

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรทำการประชาสัมพันธ์ที่สร้างความสนใจแก่ประชาชน การเผยแพร่ผลงานให้ประชาชนทราบตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้

นอกจากนี้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ยังต้องคำนึงถึง ผลประโยชน์โดยส่วนรวมของประชาชนด้วย มิใช่คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์การสถาบันเพียงฝ่ายเดียว ใช้เครื่องมือ (โครงการต่าง ๆ) สื่อสารประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีการวางแผนในการใช้สื่อหรือเครื่องมือประชาสัมพันธ์อย่างรัดกุมเหมาะสม รวมทั้ง วิธีการและเทคนิคในการใช้สื่อต่าง ๆ และคุณภาพของเครื่องมือสื่อสารนั้น ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (จินตนา จ้อยจุมพจน์, สัมภาษณ์)

ซึ่งการดำเนินงานของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาผลการดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 - 2551 มีดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน โดยดำเนินงาน ดังนี้

1.1 จัดทำโครงการ “เสริมสร้างความรู้แก่สื่อมวลชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของจังหวัดบูรณาการ” เพื่อให้สื่อมวลชนได้เรียนรู้กระบวนการดำเนินการตามนโยบายของ รัฐบาลจากแหล่งข้อมูลจริง และนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ ยกเว้นการมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็น และสร้าง กลไกการสื่อสารของรัฐผ่าน สื่อมวลชน โดยได้ดำเนินการจัดไปแล้วจำนวน 2 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 ที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 27 - 28 พฤษภาคม 2548 โดยผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา ประกอบด้วย สื่อมวลชนส่วนกลางและสื่อมวลชนท้องถิ่น โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีพร้อมคณะ ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของจังหวัดภูเก็ต และเจ้าหน้าที่สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จำนวนประมาณ 75 คน

ครั้งที่ 2 ที่จังหวัดลำพูน เมื่อวันที่ 18 - 19 สิงหาคม 2548 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา ประกอบด้วย สื่อมวลชนส่วนกลางและสื่อมวลชนท้องถิ่น โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีพร้อมคณะ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของจังหวัดลำพูน และเจ้าหน้าที่สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จำนวนประมาณ 60 คน

1.2 จัดทำโครงการ “ศูนย์สื่อทำเนียบรัฐบาลกับเครือข่ายงานประชาสัมพันธ์” เมื่อวันที่ 1 - 2 กันยายน 2549 ณ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการสำคัญของรัฐบาล และเพื่อสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งขอความร่วมมือ ส่วนราชการต่าง ๆ ส่ง

ข่าวสารผลการดำเนินงานที่สำคัญของกระทรวงให้แก่ ศูนย์สื่อทำเนียบรัฐบาล ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์กระทรวง กรมประชาสัมพันธ์ สำนักข่าวไทย และผู้สื่อข่าวจากสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 11 และเจ้าหน้าที่สำนักโฆษก รวมประมาณ 60 คน

1.3 จัดทำโครงการ “ศึกษาดูงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขและการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าวแก่สื่อมวลชนเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชนในอันที่จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อวันที่ 20 – 21 มีนาคม 2550 ณ พื้นที่ศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ เข้าร่วมโครงการ

1.4 จัดทำโครงการ “ศึกษาดูงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส)” เพื่อให้สื่อมวลชนได้รับทราบแนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้รวมทั้งรับฟังแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และพบปะประชาชน ผู้นำชุมชนในพื้นที่ ในอันที่จะเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ที่เป็นจริง โดยจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 18 – 20 เมษายน 2550 ณ พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส)

1.5 จัดทำโครงการ “นายกฯ พบสื่อทำเนียบ” เพื่อเป็นช่องทางการนำเสนอ ข้อมูลข่าวสารในเชิงนโยบายจากนายกรัฐมนตรีผ่านสื่อมวลชนประจำทำเนียบรัฐบาล ในรูปแบบการให้สัมภาษณ์และแสดงความคิดเห็น ในลักษณะ Two Way Communication เพื่อให้สื่อมวลชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน และสามารถนำไปเผยแพร่แก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐบาลกับสื่อมวลชน ซึ่งจัดขึ้นเดือนละ 1 ครั้ง ทุกวันจันทร์ สัปดาห์ที่ 2 ของเดือน ณ ตึกสันติไมตรีหลังใน ทำเนียบรัฐบาล โดยมีสื่อมวลชนประจำทำเนียบรัฐบาลทุกแขนง (ผู้สื่อข่าว/ช่างภาพ จำนวนประมาณ 100 คน) ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว จำนวน 8 ครั้ง คือ ในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2549, วันที่ 25 ธันวาคม 2549, วันที่ 22 มกราคม 2550, วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2550, วันที่ 15 มีนาคม 2550, วันที่ 30 เมษายน 2550, วันที่ 18 มิถุนายน 2550 และวันที่ 6 สิงหาคม 2550

1.6 จัดแถลงข่าวให้แก่สื่อมวลชน ณ ศูนย์แถลงข่าว ตึกนารีสโมสร ทำเนียบรัฐบาล ได้แก่ การประชุมคณะรัฐมนตรี (ทุกวันอังคาร) และจัดแถลงข่าวประเด็นสำคัญและเร่งด่วน ทั้งในส่วนทำเนียบรัฐบาลและกระทรวง/กรมต่าง ๆ

1.7 จัดทำโครงการ “สื่อมวลชนสัมพันธ์ทำเนียบรัฐบาล” เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างฝ่ายการเมือง ข้าราชการสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย กับสื่อมวลชนให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ ซึ่งจะทำ

ให้การปฏิบัติงานร่วมกันของรัฐบาลและสื่อมวลชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในภาพรวมต่อไป โดยนายกรัฐมนตรีได้ร่วมเสวนากับสื่อมวลชนในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การทำงานของนายกรัฐมนตรี การทำงานของสื่อมวลชน เป็นต้น ซึ่งได้จัดไปแล้วจำนวน 3 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 8 – 9 พฤศจิกายน 2546 ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ 2 เมื่อ วันที่ 18 – 19 ธันวาคม 2547 ณ จังหวัดเพชรบุรี และ

ครั้งที่ 3 ในวันที่ 15 – 16 กันยายน 2550 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์

2. บูรณาการงานประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลโดยผ่านกลไกของโฆษกกระทรวง ได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายระดับกระทรวง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการโฆษกกระทรวง เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ให้ไปอย่างบูรณาการและให้ข้อมูลข่าวสารสามารถเผยแพร่สู่สาธารณชนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ทัวถึง และมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ซึ่งจากการประชุมคณะกรรมการโฆษกกระทรวงดังกล่าว ทำให้เกิดการบูรณาการงานประชาสัมพันธ์และความร่วมมือกัน โดยได้ดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลโดยผ่านกลไกของโฆษกกระทรวง นอกจากนี้ยังเป็นการบูรณาการที่เป็น การประสานงานเพื่อจัดทำโครงการ “รัฐบาลพบสื่อท้องถิ่น” โครงการยุวโฆษก การจัดทำรายการสายตรงทำเนียบฯ อีกด้วย รวมทั้งจัดแถลงข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรีผ่าน Tele Conference ไปยังสื่อมวลชนท้องถิ่นในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้สื่อมวลชน ท้องถิ่นได้ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและโฆษกกระทรวงได้โดยตรง ดำเนินการไปแล้วคือ เมื่อวันที่ วันที่ 5 มิถุนายน 2550 สื่อมวลชนจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ขอนแก่น อุดรธานี , วันที่ 12 มิถุนายน 2550 สื่อมวลชนจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ขอนแก่น อุดรธานี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี ชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี และวันที่ 10 กรกฎาคม 2550 สื่อมวลชนจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ขอนแก่น อุดรธานี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี ชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี

3. ดำเนินการบูรณาการงานประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลโดยผ่านกลไกสื่อท้องถิ่น โดยสำนักโฆษกได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ดังนี้

3.1 จัดทำโครงการ “รัฐบาลสื่อสารสู่สื่อท้องถิ่น” เพื่อเปิดช่องทางการสื่อสารระหว่างรัฐบาลกับสื่อมวลชนท้องถิ่นให้มากขึ้น และให้สื่อมวลชนในท้องถิ่นได้รับทราบและเข้าใจแนวทางการบริหารงานของรัฐบาลที่ชัดเจน ซึ่งนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนในภูมิภาคและท้องถิ่นต่อไป นอกจากนี้ ยังให้สื่อมวลชนและผู้นำท้องถิ่นในแต่ละแห่งเป็นแกนใน

การสร้างเครือข่ายจัดกิจกรรมการให้องค์ความรู้ด้านการสื่อสารและข่าวสารของรัฐบาลแก่ชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

ครั้งที่ 1 ที่จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2546 มี รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) เป็นประธานการสัมมนา ครอบคลุมพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 7 ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ นครพนม ร้อยเอ็ด มุกดาหาร อุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ

ครั้งที่ 2 ที่จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2546 มี รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน การสัมมนาครอบคลุมพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 4 ได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี และประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ ๓ ที่จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2546 มี รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เป็นประธาน การสัมมนาครอบคลุมพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ได้แก่ จังหวัดจังหวัดพิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ แพร่ น่าน และอุตรดิตถ์

ครั้งที่ 4 ที่จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2546 มี รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) เป็นประธาน การสัมมนาครอบคลุมพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 6 ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น เลย สกลนคร หนองคาย อุดรธานี และหนองบัวลำภู

ครั้งที่ 5 ที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2547 มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) เป็นประธานการสัมมนา การสัมมนาครอบคลุมพื้นที่เขตตรวจ ราชการที่ 15 และ 17 ได้แก่ จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี กระบี่ พังงา และภูเก็ต

ครั้งที่ 6 ที่จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2547 มี รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เป็นประธานการสัมมนา สัมมนา การสัมมนาครอบคลุมพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 8 ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว

ครั้งที่ 7 ที่จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2547 มี รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานการสัมมนา การสัมมนาครอบคลุม พื้นที่เขตตรวจราชการที่ 1 ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน

3.2 จัดทำโครงการ “สื่อท้องถิ่นกับนโยบายรัฐบาล” เพื่อให้สื่อมวลชนท้องถิ่นได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งทำให้สื่อมวลชนท้องถิ่นได้รับทราบและเข้าใจถึงแนวทางการบริหารงานของรัฐบาลอย่างชัดเจน อันจะนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนในภูมิภาคและท้องถิ่นต่อไป รวมทั้งคณะ

โฆษกกระทรวงสร้างความสัมพันธ์และเปิดช่องทางการสื่อสารระหว่างรัฐบาลกับสื่อมวลชนท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยได้ดำเนินโครงการ ดังนี้

ครั้งที่ 1 ที่จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2548 โดยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ) ได้เป็นประธานการสัมมนาและชี้แจง สร้างความเข้าใจในนโยบายและการบริหารงานของรัฐบาลแก่สื่อมวลชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก 8 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด ชลบุรี สระแก้ว นครนายก ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา

ครั้งที่ 2 ที่จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2548 โดยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ) เป็นประธานการสัมมนาและชี้แจงสร้างความเข้าใจในนโยบายและการบริหารงานของรัฐบาลแก่สื่อมวลชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุตรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ พิจิตร ตาก กำแพงเพชร นครสวรรค์ และอุทัยธานี

ครั้งที่ 3 ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2548 โดยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ) เป็นประธานการสัมมนาและชี้แจงสร้างความเข้าใจในนโยบายและการบริหารงานของรัฐบาลแก่สื่อมวลชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน 7 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง นครศรีธรรมราช พังงา กระบี่ และภูเก็ต

3.3 จัดทำโครงการ “รัฐบาลพบสื่อท้องถิ่น” เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในนโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาลแก่สื่อมวลชนและประชาชน ประกอบด้วยสื่อมวลชนท้องถิ่น และบุคลากรของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี คณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี โฆษกกระทรวง ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด สื่อมวลชน ท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์จังหวัด เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และถ่ายทอดการสัมมนาให้ประชาชนในเขตพื้นที่ได้รับชมและรับฟัง โดยสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งจัดแล้ว จำนวน 4 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2550 ณ จังหวัดขอนแก่น โดย นายรุ่งเรือง อิศรางกูร ณ อยุธยา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนายบัญญัติ จันทน์เสนะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ร่วมเป็นประธานการสัมมนา เพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจในยุทธศาสตร์และแนวทางการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในเชิงรุก ของรัฐบาล รวมถึงนโยบายและการ

บริหารงานของรัฐบาลแก่สื่อมวลชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย เลย มหาสารคาม กาฬสินธุ์ และหนองบัวลำภู

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2550 ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานการสัมมนา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สื่อมวลชนท้องถิ่นได้รับทราบ แนวนโยบายของรัฐบาลเรื่อง “ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจนโยบายการบริหารงานของรัฐบาลในด้านต่าง ๆ โดยผู้เข้าร่วมสัมมนา ประกอบด้วยสื่อมวลชนในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน พะเยา แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน

ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2550 ณ จังหวัดกาญจนบุรี โดย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานการสัมมนา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สื่อมวลชนท้องถิ่นได้รับทราบ แนวนโยบายของรัฐบาลเรื่อง “ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจนโยบายการบริหารงานของรัฐบาลในด้านต่าง ๆ โดยผู้เข้าร่วมสัมมนา ประกอบด้วย สื่อมวลชนในเขตพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันตก 16 จังหวัด ได้แก่จังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี ชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี สระบุรี ลพบุรี ปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และนครปฐม

ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2550 ณ จังหวัดอุบลราชธานี โดย รอง นายกรัฐมนตรี (นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม) เป็นประธานการสัมมนา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ สื่อมวลชนท้องถิ่นได้รับทราบแนวนโยบายของรัฐบาล เรื่อง “ยุทธศาสตร์อยู่ดี มีสุขตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจนโยบายการบริหารงานของรัฐบาลในด้าน ต่าง ๆ โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยสื่อมวลชนในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 9 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ มุกดาหาร และนครพนม

4. ดำเนินการเผยแพร่ผลงานของรัฐบาลโดยผ่านเครือข่ายเยาวชน ดังนี้

4.1 จัดทำโครงการยุวโฆษก เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษาจากทั่วประเทศ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาและ เรียนรู้แนวนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและผลการดำเนินงาน ตลอดจนฝึกทักษะการ เป็นโฆษก เพื่อพัฒนาให้เยาวชนเป็นเครือข่ายที่นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ครอบครัวของตนเอง ชุมชน และประชาชนทั่วไปด้วยวิธีการต่าง ๆ

ภายใต้แนวคิด “ยูวโฆษกร่วมใจ สื่อความหมาย ขยายผล” อันเป็นการสนับสนุนงานประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้จัดไปแล้ว จำนวน 4 รุ่น คือ

รุ่นที่ 1 เมื่อวันที่ 29-31 กรกฎาคม 2548,

รุ่นที่ 2 เมื่อวันที่ 24 – 27 พฤษภาคม 2549

รุ่นที่ 3 เมื่อวันที่ 24 – 27 เมษายน 2550 และ

รุ่นที่ 4 เมื่อวันที่ 25 – 30 พฤษภาคม 2551

4.2 จัดทำโครงการ “โฆษกพบเยาวชน” เพื่อขยายผลและเชื่อมต่อโครงการยูวโฆษก และเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาลแก่ยูวโฆษกและเยาวชนในพื้นที่ได้ศึกษาและเรียนรู้การจัดการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารริเริ่มและดำเนินกิจกรรมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ สาธารณชน ดำเนินการแล้ว จำนวน 3 ครั้ง คือ

ภาคเหนือ เมื่อวันที่ 18 – 19 พฤษภาคม 2550 ณ จังหวัดเชียงใหม่

ภาคกลาง เมื่อวันที่ 23 – 24 มิถุนายน 2550 ณ จังหวัดกาญจนบุรี และ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ 1-2 กันยายน 2550 ณ จังหวัด

อุบลราชธานี

4.3 จัดทำโครงการสื่อความหมาย ขยายผล เป็นโครงการต่อเนื่องจาก โครงการยูวโฆษก จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างบทบาทหน้าที่ของยูวโฆษกในการจัดกิจกรรม เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลแก่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การให้ความรู้ เกี่ยวกับนโยบายและผลงานของรัฐบาล สิทธิอันพึงมีพึงได้ของประชาชน เป็นต้น ซึ่งได้จัดกิจกรรมที่นอนทิว (คนดีของสังคม), การจัดนิทรรศการและกิจกรรมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ในงาน “มหกรรมเยาวชนประจำปี 2549 และกิจกรรมเปิดชมรม ยูวโฆษกในสถาบันการศึกษา เป็นต้น โดยในปีงบประมาณ 2550 ได้จัดทำโครงการเปิดชมรม ยูวโฆษก เป็นหนึ่งในโครงการที่กลุ่มยูวโฆษกในมหาวิทยาลัยศิลปากรได้ริเริ่มขึ้น

5. ดำเนินการประชาสัมพันธ์นโยบายต่าง ๆ โดยตรงต่อประชาชน

5.1 จัดทำโครงการ “รัฐบาลพบประชาชน” ที่จังหวัดกระบี่ เมื่อวันที่ 25-26 สิงหาคม 2547 ร่วมกับกระทรวงต่าง ๆ เพื่อให้ทุกกระทรวง ส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เข้าร่วมจัดนิทรรศการแสดงผลการดำเนินการ ให้ความรู้ และให้บริการแก่ประชาชน

5.2 จัดรายการ “นายกฯ ทักซิณ คุยกับประชาชน” เริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2544 ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย FM 92.5, AM

819 และ AM 891 และเครือข่ายกรมประชาสัมพันธ์ทั่วประเทศ รวมทั้งสถานีวิทยุในเครือ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. และสถานีเครือข่ายอื่น ๆ พร้อมทั้ง ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ และผ่านทาง Global Network 170 ประเทศทั่วโลก ซึ่งการออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย AM 918 ภาคภาษาอังกฤษ โดยนำเนื้อหารายการสรุปเป็นข่าวภาษาอังกฤษ และออกอากาศ ในช่วงข่าวภาคเที่ยง ทาง FM 95.5, FM 105, AM 918 และออกอากาศทางเครือข่ายระหว่าง ประเทศ รวมทั้งแปลเป็นภาษามลายูในจังหวัดชายแดนภาคใต้

5.3 จัดทำรายการ “เปิดบ้านพิษณุโลก” ซึ่งเป็นรายการสนทนาระหว่าง นายกรัฐมนตรีกับผู้ดำเนินรายการ เพื่อสร้างความเข้าใจในนโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาล แก่ประชาชน ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจในนโยบายและการดำเนินงานของ รัฐบาลอย่างถูกต้องชัดเจน โดยออกอากาศเป็นประจำทุกวันเสาร์ เวลา 08.00-09.00 น. ทาง สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และวิทยุเครือข่ายทหาร เริ่มออกอากาศครั้งแรกในวันเสาร์ที่ 12 พฤษภาคม 2550

5.4 การจัดทำรายการสายตรงทำเนียบฯ ออกอากาศสดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ทุกวันอังคาร เวลา 20.30-21.30 น. และทุกวันเสาร์ เวลา 11.00-12.00 น. โดยให้ผู้ชมและประชาชนทั่วไปสามารถโทรศัพท์สอบถามหรือให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่อง ที่ นำเสนอในรายการหรือเรื่องอื่น ๆ ซึ่งข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เสนอโฆษกประจำ สำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณา ส่วนข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับ กระทรวงได้นำเสนอโฆษกกระทรวงเพื่อดำเนินการชี้แจงให้กับประชาชนที่สอบถามมา หรือ พิจารณาเป็นแนวทางเสนอรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขในระดับนโยบายของกระทรวง

5.5 การจัดรายการสนทนาประสาสมัคร ออกอากาศสดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่ง ประเทศไทย ช่อง NBT ทุกวันอาทิตย์ เวลา 08.30-09.30 น. โดยให้ผู้ชมและประชาชนทั่วไปสามารถ สอบถามและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดรายการของนายกรัฐมนตรี และแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารนโยบายของรัฐบาล พร้อมทั้งร้องเรียน หรือสอบถามข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการ ดำเนินงานของรัฐบาล

6. จัดทำหนังสือเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อแจกจ่ายให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน องค์กรมหาชน และประชาชนผู้สนใจทั่วประเทศ ได้แก่ หนังสือยุทธศาสตร์และทิศทางการบริหารประเทศ หนังสือ “นายกฯ ทักซิณ คุยกับประชาชน” สรุปย่อ นโยบาย (Policy in brief), หนังสือปรัชญาและแนวคิดในการบริหาร ราชการแผ่นดิน

ภายใต้กรอบนโยบายรัฐบาล หนังสือ Government Policy 2005 The New Asia Realism นอกจากนี้ยังมีเอกสารของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และกรมประชาสัมพันธ์ ขอความอนุเคราะห์ให้สำนักโฆษกเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ได้แก่ หนังสือรักเธอประเทศไทย , แผ่นพับ “จากรากหญ้า สู่รากแก้ว” คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี หนังสือโครงการ SML เป็นต้น

7. ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวและภาพข่าวผ่านเว็บไซต์รัฐบาลไทย www.thaigov.go.th ดังนี้

7.1 จัดทำและเผยแพร่เอกสารข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรีทุกวันอังคาร รวมทั้งการประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่

7.2 จัดทำและเผยแพร่เอกสารข่าวภารกิจของนายกรัฐมนตรี ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ข่าวเข้าเยี่ยมคารวะ ข่าวการประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ข่าวการเดินทางเยือนต่างประเทศ และข่าวปฏิบัติราชการในต่างประเทศ

7.3 จัดทำและเผยแพร่เอกสารคำกล่าวของนายกรัฐมนตรีในโอกาสต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

7.4 เผยแพร่ภาพภารกิจนายกรัฐมนตรีในการปฏิบัติราชการ/การประชุมต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

7.5 นำเสนอรายงานข่าวเด่นและสถานการณ์ข่าว และข่าวประชาชน รวมทั้ง ข่าวกระทรวงที่ได้รับความร่วมมือจากกระทรวงต่าง ๆ

(รวบรวมจากรายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี รอบ 12 เดือน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 – 2551)

สรุป คือ การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก มีการประชาสัมพันธ์ 2 แบบ คือ

แบบทางตรง เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไปสู่ประชาชนโดยตรง เช่น จัดทำโครงการ “รัฐบาลพบประชาชน” การจัดรายการ นายกษ ทักษิณคุยกับประชาชน รายการเปิดบ้านพิษณุโลก การจัดทำรายการสายตรงทำเนียบฯ และการจัดรายการสนทนาประสาสมัคร ทำให้ประชาชนทราบถึงการดำเนินงานและนโยบายของแต่ละรัฐบาล ได้โดยตรง

แบบทางอ้อม เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ผ่านเครือข่าย เพื่อไปสู่ประชาชน เช่น โครงการยุวโฆษก เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารงาน ประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในหลายส่วน เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีความคิดเห็นที่หลากหลายมีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการบริหารงาน ตามนโยบายของรัฐบาลในชุดนั้น ๆ ซึ่งสามารถแยกประเด็นได้ ดังนี้

2.1 ปัญหาและอุปสรรค

นายวิสุทธิ์ นีรัตติวงศกรณ์ กล่าวว่า

ปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกจะเป็นในเรื่องของงบประมาณในการบริหารจัดการด้านประชาสัมพันธ์ และความจำกัดของช่องทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ต้องรอฟังนโยบายจากฝ่ายการเมือง นโยบายของหน่วยงานในระดับกรม คือ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี นโยบายของสำนักโฆษกเอง หรือผู้บริหารที่ไม่ให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์เท่าที่ควร ขาดเอกภาพในการบริหารงาน ไม่มีจุดร่วมหรือ วัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน รวมทั้งขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน เนื่องจาก ติดอยู่กับระบบราชการ รวมทั้งงบประมาณที่จำกัด และบุคลากรของสำนักโฆษกไม่กระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร (วิสุทธิ์ นีรัตติวงศกรณ์, สัมภาษณ์)

สรุป คือ ปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกจะเป็นในเรื่องของงบประมาณ ที่จำกัด ความจำกัดของช่องทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ต้องรอฟังนโยบายจากฝ่ายการเมือง ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์เท่าที่ควร ขาดเอกภาพในการบริหารงาน รวมทั้งขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน และบุคลากรของสำนักโฆษกไม่กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน

2.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาในการประชาสัมพันธ์

นายวิสุทธิ นิรัตติวงศกรณ์ กล่าวว่า

แนวทางแก้ไขต้องมีการบูรณาการงานประชาสัมพันธ์ร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ ดำเนินการในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลในภาพรวม ควรพิจารณาจัดตั้งงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ให้เพิ่มมากขึ้น สำหรับใช้ในการประชาสัมพันธ์บางเรื่องที่จะต้องทำแบบรวดเร็วทันทีและเต็มรูปแบบ โดยจะต้องจ้างบริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินการจัดให้ ซึ่งได้ผลเพราะประชาชนจะสามารถรู้ข่าวได้เร็ว หรือเสนอโครงการที่เป็นการนำฝ่ายการเมืองที่มุ่งให้ผลประโยชน์ต่อประชาชนโดยตรง รวมทั้งในด้านการบุคลากรที่ขาดความกระตือรือร้นให้ได้รับการพัฒนา กระตุ้นและปรับทัศนคติในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีการหมุนเวียนสับเปลี่ยนการปฏิบัติงานกันเองในสำนักโฆษก ควรปรับปรุงโครงสร้างของสำนักโฆษก โดยให้ความสำคัญ เพิ่มความคล่องตัว เพิ่มงบประมาณที่เพิ่มขึ้น มีการกำหนดรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และมีการสื่อสารกับประชาชนมากขึ้นกว่าเดิม (วิสุทธิ นิรัตติวงศกรณ์, สัมภาษณ์)

สรุป คือ แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว คือ จะต้องมี การบูรณาการงานประชาสัมพันธ์ร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ ดำเนินการในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลในภาพรวม และควรจัดตั้งงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ให้เพิ่มมากขึ้น หรือเสนอโครงการที่เป็นการนำฝ่ายการเมืองที่มุ่งให้ผลประโยชน์ต่อประชาชนโดยตรง และเห็นว่าควรปรับปรุงโครงสร้างของสำนักโฆษก เพิ่มความคล่องตัว และมีกำหนดรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และมีการสื่อสารกับประชาชนมากขึ้นกว่าเดิม ส่วนในเรื่องบุคลากรที่ขาดความกระตือรือร้นก็ควรได้รับการพัฒนา กระตุ้นและปรับทัศนคติในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีการหมุนเวียนสับเปลี่ยนการปฏิบัติงานกันเองในสำนักโฆษก

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของสื่อมวลชนประจำทำเนียบรัฐบาลที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ในส่วนของรูปแบบการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกที่มีต่อสื่อมวลชนประจำทำเนียบรัฐบาล แยกเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 การแถลงข่าวประชุมคณะรัฐมนตรี และแถลงข่าวสารต่าง ๆ และการจัดทำและเผยแพร่สรุปข่าวประชุมคณะรัฐมนตรี

นางยุวดี ธีบุญศิริ กล่าวว่า

การแถลงข่าว คณะรัฐมนตรี ขึ้นกับผู้แถลงข่าวคือ โฆษกรัฐบาล ต้องเป็นผู้ที่มีศักยภาพ มุมมองและ ไหวพริบปฏิภาณ ซึ่งการแถลงข่าวของโฆษกรัฐบาลที่มาจาก การปฏิบัติยังสรุปประเด็น หรือเลือกเรื่องที่แถลงข่าวที่ยังไม่เข้าใจในเนื้อหาของเรื่องดังกล่าวที่ตีพอ ส่วนการสรุป มติการประชุมคณะรัฐมนตรียังมีเนื้อหาที่เป็นทางราชการ ยังมีรูปแบบการจัดทำการแถลงข่าวการประชุมในลักษณะแบบเดิม ๆ ยังไม่ค่อยได้พัฒนาเท่าที่ควรทั้งที่เป็น ยุคข้อมูลข่าวสาร แต่ยังไม่กล้าลง และไม่ทันการณ์ รวมทั้งประเด็นหรือหัวข้อข่าวที่จัดทำบางครั้งไม่อยู่ในความสนใจของสื่อมวลชนและเนื้อหาในการสรุปมติการประชุมสั้นเกินไปภาษาทางราชการที่เข้าใจได้ยาก ซึ่งจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการสื่อความหมายต่อสาธารณชนได้ (ยุวดี ธีบุญศิริ, สัมภาษณ์)

ทางด้านนางสาวสุมณฑา บุญคุ้ม กล่าวว่า

การแถลงข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี ถือเป็น การประชาสัมพันธ์ทางตรงทางหนึ่ง เป็นการประชาสัมพันธ์ประเด็นการประชุมคณะรัฐมนตรีที่มีความสำคัญ ซึ่งประชาชนและสื่อมวลชนให้ความสนใจและคอยติดตาม แต่อยู่ที่ผู้ทำหน้าที่โฆษกแถลงข่าวการประชุมจะสามารถสรุปประเด็นได้แค่ไหน การแถลงข่าวสารต่าง ๆ ปัจจุบันบางเรื่องยังน้อยเกินไป เช่น รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ยังแจ้งเรื่องที่ไม่ตรงกับที่ประชาชนต้องการทราบ การเผยแพร่ข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรีทางเว็บไซต์ทำได้รวดเร็วมากขึ้น ซึ่งนักข่าวก็นำมาประกอบในการจัดทำข่าวด้วย การแถลงข่าวเป็นการประชาสัมพันธ์ แต่บางครั้งประเด็นหรือหัวข้อในการแถลงข่าวการประชุม คณะรัฐมนตรียังไม่เป็นที่น่าสนใจ

หรือตรงตามความต้องการของสื่อมวลชน การประชุมก็จะต้องมีการแถลงข่าวให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร โดยเฉพาะรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผลการประชุมนั้น การแถลงข่าว ควรจะมีที่มาที่ไป ในบางครั้งแถลงแต่ หัวข้อ ส่วนในการจัดทำสรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ควรจะมีการระบุนุมตราของกฎหมายที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยและสรุปให้เกิดความเข้าใจให้มากกว่านี้ และเวลาในการแถลงการประชุม คณะรัฐมนตรีนานเกินไป รวมทั้งผู้แถลงข่าวคือคณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีจะอ่านตามเอกสารมากเกินไป (สุเมธธา บุญคุ้ม, สัมภาษณ์)

สรุป คือ การแถลงข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรียังเป็นรูปแบบเดิม ที่ปฏิบัติกันมาเป็นระยะเวลานานแล้ว ซึ่งประเด็นที่ใช้ในการแถลงข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรียังไม่ตรงกับความต้องการและ สนใจของสื่อมวลชนเท่าที่ควร และใช้ภาษาทางราชการที่เข้าใจยากจนเกินไป

3.2 การเผยแพร่ข่าวและภาพข่าวทางเว็บไซต์ www.thaigov.go.th

นางสาววันทนา ชีวะคุษฎี กล่าวว่า

มีการพัฒนา มากขึ้น แต่ภาพกิจกรรมข่าวสารของรัฐบาลยังแคบและไม่ครอบคลุมในด้านต่าง ๆ ควรจะมีการเชื่อมโยงกับกระทรวงต่าง ๆ ในการนำภาพกิจกรรมของรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ มาเผยแพร่ด้วย เป็นประโยชน์ในการสืบค้นและค้นหา แต่บางครั้งข้อมูลข่าวในเว็บไซต์ยังไม่ทันสมัย และ เนื้อหาข้อมูลที่เชื่อมจากกระทรวงต่าง ๆ ใช้ภาษาที่เป็นทางราชการเกินไป การนำเสนอข่าวและภาพข่าวทางเว็บไซต์ในบางครั้งเกิดความล่าช้า การเผยแพร่ข่าวและภาพข่าวสื่อหนังสือพิมพ์ไม่ค่อยได้ใช้ แต่สื่อทีวีได้นำมาใช้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีและควรที่จะพัฒนาต่อไปให้ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้ด้วย และสามารถเผยแพร่ไปยังประชาชนได้อย่างกว้างขวาง มีการนำเสนอที่ล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์เท่าที่ควร แต่สามารถเผยแพร่ไปสู่ประชาชนได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ควรปรับปรุงในเรื่องเอกสารข่าวเผยแพร่ของรัฐบาลให้เกิดความไวและทันสมัยในการป้อนข่าวให้สื่อนำไปประชาสัมพันธ์ (วันทนา ชีวะคุษฎี, สัมภาษณ์)

สรุป คือ การเผยแพร่ข่าวและ ภาพข่าวทางเว็บไซต์เหมาะสม มีการพัฒนาได้ทันสมัย รวดเร็วกว่าในอดีต รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้น แต่บางครั้งข้อมูลข่าวในเว็บไซต์ยังไม่ทันสมัย และเนื้อหาข้อมูลที่เชื่อมจากกระทรวงต่าง ๆ ใช้ภาษาที่เป็นทางราชการเกินไป

3.3 การจัดทำหนังสือ เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

นางสาวบุญระดม จิตรดอน กล่าวว่า

ช่วงปัจจุบันยังมีการเผยแพร่ทางเอกสารน้อย เท่าที่เห็นจะเป็นการแถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คิดว่ายังมีความสำคัญเป็นหลักฐานอ้างอิงได้ ซึ่งควรจะคงไว้ ควรจะจัดทำและควรเผยแพร่ไปยังสื่อทุกด้าน ซึ่งจะเป็นช่องทางที่จะกระจายข่าวสารไปยังประชาชนได้อีกทางหนึ่ง (บุญระดม จิตรดอน, สัมภาษณ์)

สรุป คือ ควรจะจัดทำและเผยแพร่ไปยังสื่อทุกด้าน ซึ่งจะเป็น ช่องทางที่จะกระจายข่าวสารไปยังประชาชนได้อีกทางหนึ่ง รวมทั้งยังมีความสำคัญเป็นหลักฐานอ้างอิงได้และควรจะคงไว้ แต่มีสื่อมวลชนบางรายไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว

3.4 การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน

นางสาวเจริญศรี หงษ์ประสงค์ กล่าวว่า

ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีเป็นโครงการนำสื่อมวลชนในพื้นที่การดำเนินนโยบายของรัฐบาล ทำให้สื่อมวลชนได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและซักถามประชาชนจากสถานที่จริง เป็นสิ่งที่ดีในการเปลี่ยนบรรยากาศ แต่โครงการนายกฯ พบสื่อ ทำเนียบ อยากจะให้มีการพูดคุยนอกจากประเด็นข่าว หรือพบปะในลักษณะ Private Meeting ส่วนโครงการดูงานใน 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ เป็นเรื่องที่ดีมาก แต่ควรจะมีการปรับรูปแบบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยสื่อทำเนียบฯ ได้พบปะกับสื่อท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันด้วย เพราะเป็น ช่องทางอีกช่องทางหนึ่งในทางทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาล โดยมีการไปศึกษาดูงานข้อเท็จจริงในพื้นที่จริง ทำให้ได้ทราบข้อเท็จจริงและปัญหาอุปสรรค เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว แต่ควรมีการปรับรูปแบบในการจัดทำโครงการ และเห็นว่าโครงการนายกฯ พบสื่อ เป็น สิ่งที่ดี เป็นการทำความเข้าใจระหว่างสื่อกับรัฐบาลมากขึ้น แต่มีเวลาจำกัดทำให้ประเด็นในการ

ตอบไม่ครบถ้วน พร้อมทั้งเห็นว่าโครงการยุทธศาสตร์อยู่มีสุขเป็นสิ่งที่ดีทำให้
 สื่อเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และก็เป็นโครงการที่
 เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของข้าราชการการเมืองกับสื่อมวลชน (เจริญศรี
 หงส์ประสงค์, สัมภาษณ์)

สรุป คือ กลุ่ม การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่าน
 สื่อมวลชนในภาพรวม ๆ ถือว่า มีความเหมาะสมและเป็นสิ่งที่ดี อย่างเช่น นายกษ พบสื่อทำเนียบ
 เป็นโอกาสที่สื่อมวลชนจะได้ซักถามประเด็นต่าง ๆ ที่สงสัยอยู่และการทำความเข้าใจระหว่างสื่อ
 กับรัฐบาลมากขึ้น แต่มีเวลาจำกัดทำให้ประเด็นในการตอบไม่ครบถ้วน ส่วนโครงการยุทธศาสตร์
 อยู่มีสุข และโครงการศึกษาดูงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นช่องทางอีกช่องทางหนึ่ง
 ในทางทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาล โดยมีการไปศึกษาดูงานข้อเท็จจริงในพื้นที่จริง ทำให้ได้
 ทราบข้อเท็จจริงและปัญหาอุปสรรค เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว แต่ควรให้
 ครอบคลุมหลาย ๆ ด้าน ไม่ใช่ลงพื้นที่หรือดูงานเฉพาะนโยบายรัฐบาลที่ได้รับความนิยมหรือ
 ประสบความสำเร็จเท่านั้น รวมทั้งโครงการสื่อสัมพันธ์ทำเนียบฯ ก็เป็นโครงการที่เป็นการสร้าง
 ความสัมพันธ์ที่ดีของข้าราชการการเมืองกับสื่อมวลชน

3.5 การประชาสัมพันธ์และชี้แจงโดยตรงต่อประชาชน โดยการจัดทำรายการ ต่าง ๆ

นายชาติรี แสงเพ็ง กล่าวว่า

รายการ “นายกทักษิณ พบประชาชน” และ รายการ “เปิดบ้านพิษณุโลก” เป็น
 รูปแบบที่จะทำให้นายกรัฐมนตรีได้รายงานหรือแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงผล
 การดำเนินงานของรัฐบาล ซึ่งจะเป็นการสะท้อนมุมมองของผู้นำประเทศได้ ถ้ามี
 การประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพแล้ว ก็
 ไม่จำเป็นต้องจัดทำรายการที่นำนายกรัฐมนตรีมาพูดคุยกับประชาชนว่าในแต่ละ
 สัปดาห์ แต่อาจจะมาพูดคุยกันในบางครั้งเป็นกรณีพิเศษ หรือเป็นการเฉพาะเป็น
 ครั้งคราวไป ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้น่าสนใจและดึงดูดใจจากประชาชน
 ให้มากกว่านี้ ถือว่าเป็นเรื่องที่ดีที่ควรสนับสนุน แต่ควรจะต้องมีการประเมินผล
 การจัดทำโครงการต่าง ๆ ว่าสิ่งที่ทำตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและ
 ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ และควรมีการปรับกระบวนการปฏิบัติงานไม่ให้มี
 ลักษณะที่เป็นระเบียบทางราชการเกินไปนัก เป็นรูปแบบที่น่าจะคงไว้ แต่ก็ขึ้นอยู่กับ

กับผู้นำเสนอคือนายกรัฐมนตรีที่จะสามารถนำเสนอ สำหรับรายการสายตรงประชาชน ที่นายกรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ มาแนะนำเสนอ ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี แต่บางครั้งวารัฐมนตรีที่ได้รับเชิญไม่ให้ความสนใจที่จะมาออกรายการ (ชาติรี แสงเพ็ง, สัมภาษณ์)

สรุป คือ เป็นเรื่องที่ดีที่ควรสนับสนุน โดยรายการ “นายกทักษิณ พบประชาชน” และรายการ “เปิดบ้านพิษณุโลก” เป็นรูปแบบที่นายกรัฐมนตรีได้รายงานหรือแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงผลการดำเนินงานของรัฐบาล เป็นการสะท้อนมุมมองของผู้นำประเทศ แต่ควรจะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้สนใจและดึงดูดใจประชาชนให้มากกว่านี้ และมีบางรายเห็นว่าไม่จำเป็นต้องจัดทำรายการที่นำนายกรัฐมนตรีมาพูดคุยกับประชาชนว่าในแต่ละสัปดาห์ แต่อาจจะมาพูดคุยกันในบางครั้งเป็นกรณีพิเศษ หรือเป็นการเฉพาะเป็นครั้งคราวไป รวมทั้งควรจะต้องมีการประเมินผลการจัดทำโครงการต่าง ๆ ว่าสิ่งที่ทำตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ และควรจะมีการปรับกระบวนการปฏิบัติงานไม่ให้มีลักษณะที่เป็นระเบียบทางราชการเกินไปนัก ซึ่งมีสื่อมวลชนบางรายไม่แสดงความคิดเห็น

3.6 การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านเยาวชน

อาทิ โครงการยุวโฆษก, โครงการโฆษกพบเยาวชน เป็นต้น

นางสาวสุภาวดี ศิริเดช กล่าวว่

เป็นช่องทางที่จะทำให้เยาวชนมาสนใจเรื่องที่เป็นสาระบ้าง ก็ถือว่าเป็นช่องทางที่เป็นประโยชน์อีกช่องทางหนึ่ง ถือว่าเป็นโครงการที่ดี เป็นโครงการที่ทำให้เยาวชนได้รู้การปฏิบัติงานของรัฐบาลได้อีกทางหนึ่ง เป็นสิ่งที่ดีเป็นการเปิดเวทีให้กับเด็กและเยาวชนได้ศึกษาเรียนรู้ในภาพกว้างมากขึ้น แต่ควรจะมีการจัดให้เยาวชนได้เห็นกิจกรรมที่หลากหลายมากกว่านี้ และถือว่าเป็นเรื่องที่ดีที่ควรสนับสนุน แต่ควรจะต้องมีการประเมินผลการจัดทำโครงการต่าง ๆ ว่าสิ่งที่ทำตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่” (สุภาวดี ศิริเดช, สัมภาษณ์)

สรุป คือ เป็นเรื่องที่ดีที่ควรสนับสนุน และเป็นการเปิดเวทีให้กับเด็กและเยาวชนได้ศึกษาเรียนรู้ในภาพกว้างมากขึ้น และทำให้เยาวชนได้รู้การปฏิบัติงานของรัฐบาลได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์แต่คงจะเป็นเรื่องที่จะได้ผลในระยะยาว รวมทั้งควรจะต้องมีการ

ประเมินผลการจัดทำโครงการต่าง ๆ ว่าสิ่งที่ทำตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ และควรจะมีการจัดให้เยาวชนได้เห็นกิจกรรมที่หลากหลาย แต่อาจมีปัญหบ้างในเรื่องของวุฒิภาวะของเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการ

ปัญหา และอุปสรรค

นางสาวนันทยา รัตนสิทธิ์ กล่าวว่า

การแจ้งวาระงานต่าง ๆ ของสำนักโฆษกมีรายละเอียดที่น้อยเกินไป บุคลากรหรือทีมคณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีขาดความเข้าใจและเข้าถึงการให้ข้อมูลข่าวสารในการประชาสัมพันธ์เนื้องานของรัฐบาล ซึ่งเป็นปัญหาในระบบราชการที่ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง ไม่พร้อมในการปฏิบัติงาน และการขาดความกระตือรือร้นและตื่นตัวของเจ้าหน้าที่สำนักโฆษก นอกจากนั้นยังขาดความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์เครื่องมือการใช้งาน เพราะส่วนใหญ่บุคลากรสำนักโฆษกยังคงทำงานยึดติดกับระบบราชการ ทำให้มีขั้นตอนในการปฏิบัติที่มาก ขอให้ปรับวิสัยทัศน์และปรับทัศนคติในการปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ และกำลังบุคลากรที่จำกัด ด้านปัญหาในเรื่องการประสานกันระหว่างเจ้าหน้าที่สำนักโฆษกกับสื่อมวลชนที่ปฏิบัติงาน ณ ทำเนียบรัฐบาล ควรจะมีการสร้างความเชื่อมโยงสัมพันธ์และการประสานงานกันให้มากกว่านี้ อุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกคงจะเป็นปัญหาในเรื่องของแหล่งข่าว ในการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกจะไม่ค่อยให้ข้อมูลที่ตรงไปตรงมา โดยเฉพาะในประเด็นที่กระทบกับรัฐบาล บางเรื่องซ้ำ ไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (นันทยา รัตนสิทธิ์, สัมภาษณ์)

สรุป คือ กลุ่มสื่อมวลชนที่ปฏิบัติงานประจำ ณ ทำเนียบรัฐบาล เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกจะเป็นในเรื่องความไม่พร้อมในการปฏิบัติงาน บุคลากรสำนักโฆษกขาดความกระตือรือร้นตื่นตัวในการปฏิบัติงานและขาดความเข้าใจและเข้าถึงการให้ข้อมูลข่าวสารในการประชาสัมพันธ์เนื้องานของรัฐบาล รวมทั้งยังยึดติดการทำงานแบบระบบราชการ ทำให้ขาดความคล่องตัว นอกจากนั้นยังขาดความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์เครื่องมือการใช้งาน และการประสานเชื่อมโยงระหว่างเจ้าหน้าที่สำนักโฆษกกับสื่อมวลชนที่ปฏิบัติงาน ณ ทำเนียบรัฐบาล รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลบางครั้งไม่ค่อยให้ข้อมูลที่ตรงไปตรงมา โดยเฉพาะในประเด็นที่กระทบกับรัฐบาล ซึ่งบางเรื่องให้ข้อมูลซ้ำไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

แนวทางแก้ปัญหาในการประชาสัมพันธ์

นายวิสุทธิ์ นีรัตติวงศกรณ์ กล่าวว่า

การแถลงข่าวควรจะมีการปรับรูปแบบและเพิ่มช่องทางการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ แต่ก็จะต้องพิจารณานโยบายของรัฐบาลต่อการถ่ายทอดสดการแถลงข่าวเป็นสำคัญด้วย การเผยแพร่ทางเว็บไซต์ www.thaigov.go.th ควรจะตั้งคณะบุคคลเพื่อบริหารจัดการเว็บไซต์ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน ควรจะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสมและไม่จำเจ เพราะบางครั้งกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการยังเป็นสื่อมวลชนกลุ่มเดิม ๆ รวมทั้งต้องการสร้างสรรค์โครงการใหม่ และ มีการปรับเปลี่ยนรูปลักษณะของโครงการด้วย การประชาสัมพันธ์และชี้แจงโดยตรงต่อประชาชน ควรจะมีการปรับช่องทางการนำเสนอให้กว้างขวางและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ปรับเนื้อหาสาระนำเสนอให้อยู่ในความสนใจของประชาชน (วิสุทธิ์ นีรัตติวงศกรณ์, สัมภาษณ์)

นางสาวจินตนา จ้อยจุมพจน์ กล่าวว่า

ควรสร้าง แบนด์ของสำนักโฆษกให้ประชาชนรู้จัก เช่น จัดทำโครงการที่ลงไปพบกับประชาชนเป็นประจำ ในลักษณะการให้บริการข้อมูลข่าวสารกับประชาชน โดยดึงภาคการเมืองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปร่วมด้วย เช่น โครงการสำนักโฆษกพบชุมชน ส่วนงานที่เป็นนโยบายควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และใช้วิธีการตลาดเข้ามาช่วยให้การโปรโมตด้วย (จินตนา จ้อยจุมพจน์, สัมภาษณ์)

นายอิทธิเดช สุพงษ์ กล่าวว่า

ควรปรับปรุงโดยการปรับรูปแบบของหนังสือเผยแพร่หรือเอกสารประชาสัมพันธ์ให้ทันต่อเหตุการณ์ในรูปแบบเชิงรุก และต้องมีการลงทุนให้มากขึ้น รวมทั้งมีการนำเสนอแบบสองทาง คือ สร้างช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นหรือสื่อสารโดยตรงต่อประชาชนให้มากยิ่งขึ้น (อิทธิเดช สุพงษ์, สัมภาษณ์)

นางยุวดี ธีบุญศิริ กล่าวว่า

ควรมีการพัฒนา รูปแบบการแถลงข่าวให้ทันสมัย พร้อมทั้งควรนำประเด็นการประชุมคณะรัฐมนตรีที่เป็นประเด็นหลักและสำคัญ และเป็นที่สนใจของประชาชน

และสื่อมวลชนนำมาแถลงข่าวเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมประชาชน และภาษาที่ใช้ในการสรุปประเด็นการประชุมคณะรัฐมนตรีไม่ควรเป็นทางการเกินไปนัก และควรปรับปรุงรูปแบบการประชุมสัมพันธให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง ตรงความต้องการของประชาชนและสื่อมวลชน และควรลดรูปแบบที่เป็นทางราชการลงบ้าง และควรดูว่าสังคมต้องการหรือสื่อมวลชนต้องการแบบไหน ควรจะมีการประชาสัมพันธ์สองทางที่เป็น Feedback กลับมาด้วย ซึ่งจะทำให้การประชาสัมพันธ์เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการจัดทำสรุปผลการประชุมให้ทันในการประชุม ครม. และในการแถลงข่าว ครม. ขอให้เจ้าหน้าที่สำนักโฆษกนำเสนอหรือเลือกประเด็นที่ประชาชนสนใจให้แก่โฆษกรัฐบาลเพื่อใช้ในการแถลงข่าว และเห็นควรจัดโครงการนายกฯ พบสื่อทำเนียบ 2 สัปดาห์ต่อครั้ง ควรมีการประชาสัมพันธ์ในลักษณะเชิงรุก มีการคาดสถานการณ์และมีการจัดเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า ควรใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการและเข้าใจได้ง่าย (ยุวดี ธัญญศิริ, สัมภาษณ์)

นางสาวสาวิตรี เล็กมณี กล่าวว่า

ควรปรับปรุงการเผยแพร่ข่าวทางเอกสารให้รวดเร็ว และควรจัดโครงการให้สื่อมวลชนลงพื้นที่ดูการดำเนินงานนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลเพิ่มเติมให้ครอบคลุมหลาย ๆ ด้าน เช่น โครงการด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข การเงิน การคลัง เป็นต้น เพื่อเปิดโอกาสให้ทั้งผู้สื่อข่าวและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการเผยแพร่ข่าวได้เข้าใจในนโยบายอย่างถูกต้องครบถ้วน ทำให้สามารถเผยแพร่และสื่อสารด้วยความเข้าใจ ไม่ใช่ลงพื้นที่หรือดูงานเฉพาะนโยบายที่ได้รับความนิยมหรือประสบความสำเร็จเท่านั้น รวมทั้งควรมีการประสานงานในการทำงานร่วมกันให้มากขึ้นโดยเฉพาะงานนอกสถานที่ ในเรื่องเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ควรจะมีการระบุมাত্রาของกฎหมายที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยและสรุปให้เกิดความเข้าใจให้มากกว่าและมีการแถลงข่าวที่ไม่ใช่อ่าน ตามเอกสารจนเกินไป ควรจะต้องปรับปรุงอย่างมากทั้งในเรื่องเอกสารข่าวเผยแพร่ทำให้เกิดความรวดเร็วและทันสมัย ในการป้อนข่าวให้สื่อนำไปประชาสัมพันธ์ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีแถลงข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรีเสร็จก่อนค่อยแจกเอกสารข่าว (สาวิตรี เล็กมณี, สัมภาษณ์)

สรุป คือ กลุ่มผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เห็นว่า การแถลงข่าว ควรจะมีการปรับรูปแบบและเพิ่มช่องทางการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ แต่ต้องพิจารณานโยบายของรัฐบาลต่อการถ่ายทอดสดการแถลงข่าวด้วย การเผยแพร่ทางเว็บไซต์ www.thaigov.go.th ควรจะตั้งคณะบุคคลเพื่อบริหารจัดการเว็บไซต์ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง การจัดทำหนังสือ เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ควรปรับรูปแบบของหนังสือเผยแพร่หรือเอกสารประชาสัมพันธ์ให้ทันต่อเหตุการณ์ในรูปแบบเชิงรุก การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสมและไม่จำเจ เพราะบางครั้งกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการยังเป็นสื่อมวลชน กลุ่มเดิม และควรปรับรูปลักษณะของโครงการใหม่ด้วยการประชาสัมพันธ์และชี้แจงโดยตรงต่อประชาชน ควรมีการปรับช่องทางการนำเสนอให้กว้างขวางและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ปรับเนื้อหาที่น่าสนใจให้อยู่ในความสนใจของประชาชน ควรสร้างแบรนด์ของสำนักโฆษกให้ประชาชนรู้จัก โดยงานที่เป็นนโยบายควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องใช้วิธีการตลาดเข้ามาช่วยให้การโปรโมตและมีการลงทุนประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น และมีการนำเสนอแบบสองทาง คือ สร้างช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นหรือสื่อสารโดยตรงต่อประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

กลุ่มสื่อมวลชนที่ปฏิบัติงานประจำ ณ ทำเนียบรัฐบาล เห็นว่า การแถลงข่าว ควรมีการพัฒนารูปแบบการแถลงข่าวให้ทันสมัย นำประเด็นการประชุมคณะรัฐมนตรีที่เป็นประเด็นหลักและสำคัญ และเป็นที่น่าสนใจของประชาชนและสื่อมวลชนนำมาแถลงข่าว ซึ่งบางเรื่องยังน้อยเกินไป และการแถลงข่าวของคณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีไม่ควรมีลักษณะเป็นการอ่านจากเอกสารจนเกินไป และปรับระยะเวลาแถลงข่าวให้กระชับขึ้น การจัดทำสรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรีควรจะเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสื่อมวลชน และใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการและเข้าใจง่าย โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ควรจะมีการระบุนุมาตราของกฎหมายที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยและสรุปให้เกิดความเข้าใจมากกว่านี้ การเผยแพร่ข่าวทางเอกสาร ควรปรับปรุงให้รวดเร็วขึ้น รายการนายกฯ พบสื่อทำเนียบ ควรจัดเป็น 2 สัปดาห์ต่อครั้ง การจัดโครงการให้สื่อมวลชนดูงานในพื้นที่ควรจัดดูนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลหลาย ๆ ด้าน ไม่ใช่ลงพื้นที่หรือดูงานเฉพาะนโยบายที่ได้รับคามนิยมหรือประสบความสำเร็จเท่านั้น และควรปรับปรุงรูปแบบการประชุมสัมพันธ์ในภาพรวมให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง ตรงความต้องการของประชาชนและสื่อมวลชน และลดรูปแบบที่เป็นทางราชการลง และ ควรมีการประชุมสัมพันธ์สองทางและในเชิงรุก

ข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก

การประชาสัมพันธ์ควรจะดำเนินการในลักษณะเชิงรุก สร้างการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ/เครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง เพื่อให้การประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกสามารถที่จะขับเคลื่อนไปได้ควรปรับ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้น่าสนใจเพื่อดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย เช่น จัดศิลปินดารานักร้องมีส่วนร่วมการประชาสัมพันธ์ด้วย รวมทั้งควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ตามสถานที่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การทำโปสเตอร์ไปติดบริเวณสถานีรถไฟหัวลำโพง สถานีขนส่ง รถไฟฟ้า และจัดทำกรประชาสัมพันธ์ในรูปแบบเพลงให้คนฟังติดหู

ควรกำหนดทิศทางและบทบาทการดำเนินงานของสำนักโฆษกให้ชัดเจนว่าอยู่ที่จุดใด มีแนวทางการทำงานในอนาคตอย่างไร และต้องมีการปรับการทำงานในลักษณะเชิงกลยุทธ์มากยิ่งขึ้น คือ มีการวางแผน ดำเนินงานและติดตามงานที่เป็นรูปธรรม เน้นเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ หลีกเลี่ยงการทำงานแบบ Routine และที่สำคัญที่การพัฒนาบุคลากรให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ยึดกรอบมากเกินไป รวมทั้งควรจจะรับบุคลากรที่มีมุมมองตรงกับงานและต้องการพัฒนาผลงานให้มากขึ้นกว่าเดิม

ต้องการให้มีการพัฒนาและปรับทัศนคติการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักโฆษกไม่ให้อยู่ในกรอบของระบบราชการจนเกินไป และจัดหา/เตรียมอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ให้เหมาะสมและทันสมัย รวมทั้งมีการปรับปรุงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์รัฐบาล (www.thaigov.go.th) ให้ทันสมัยเป็นปัจจุบันและทันต่อเหตุการณ์และลดความเป็นราชการลงด้วย พร้อมกับมีข้อสังเกตการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลไม่ใช่เรื่องที่จะกระทำโดยง่าย เพราะรูปแบบและแนวทางการประชาสัมพันธ์จะขึ้นอยู่กับนายกรัฐมนตรีและนโยบายของนายกรัฐมนตรีแต่ละยุคแต่ละสมัยว่าต้องการที่จะให้มีการประชาสัมพันธ์ในทิศทางและรูปแบบใดเสียมากกว่า

ผู้แถลงข่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำเสนอและแถลงข่าวเป็นอย่างยิ่ง ส่วนในด้านของบุคลากรควรมีการปรับแนวคิดและทัศนคติให้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ในเชิงเอกชนมากยิ่งขึ้น ควรมีการปรับปรุงการนำเสนอข่าวและประชาสัมพันธ์ในลักษณะเชิงรุกที่นำเสนอได้ก่อนสื่อชนิดอื่น การเอกสารเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ควรจัดทำให้รวดเร็วและชัดเจน ส่วนการเผยแพร่ทางเว็บไซต์รัฐบาลไทยอยากให้หน้าเว็บไซต์สามารถค้นหาที่ง่ายขึ้น ทำให้หน้าเว็บไซต์ให้สะดวกในการค้นหาให้มากกว่านี้

สรุป คือ ควรจะดำเนินการประชาสัมพันธ์ในลักษณะเชิงรุก และควรปรับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้นำสนใจเพื่อดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ชุมชนให้มากขึ้น และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบเพลง สร้างการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ/เครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ ควรกำหนดทิศทางและบทบาทการดำเนินงานของสำนักโฆษกให้ชัดเจน มีแนวทางการทำงานในอนาคต ปรับการทำงานในลักษณะเชิงกลยุทธ์ คือมีการวางแผน ดำเนินงานและติดตามงานที่เป็นรูปธรรม เน้นเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ หลีกเลี่ยงการทำงานแบบ Routine และพัฒนาบุคลากรให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ยึดกรอบมากเกินไป เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง เพื่อให้การประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกสามารถที่จะขับเคลื่อนไปได้ ควรพัฒนาและปรับทัศนคติการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักโฆษกไม่ให้อยู่ในกรอบของระบบราชการ และจัดหา/เตรียมอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ให้เหมาะสมและทันสมัย รวมทั้งมีการปรับปรุงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์รัฐบาล (www.thaigov.go.th) ให้ทันสมัยเป็นปัจจุบันและทันต่อเหตุการณ์และลดความเป็นราชการลงด้วย รวมทั้งการแถลงข่าวที่ผู้แถลงข่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำเสนอและแถลงข่าวเป็นอย่างยิ่ง และควรมีการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลที่เป็นประโยชน์ในภาพรวม รวมถึง ควรมีการปรับปรุงการนำเสนอข่าวและประชาสัมพันธ์ในลักษณะเชิงรุกที่นำเสนอได้ก่อนสื่อชนิดอื่น ตลอดจนควรจะต้องดูว่า สื่อมวลชนต้องการอะไร และเจ้าหน้าที่ภาครัฐควรจะต้องปรับการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่วนการเผยแพร่ทางเว็บไซต์รัฐบาลไทยควรให้ค้นหาได้สะดวกให้มากกว่านี้

ข้อสังเกตเพิ่มเติม การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลไม่ใช่เรื่องที่จะกระทำโดยง่าย เพราะรูปแบบและแนวทางการประชาสัมพันธ์จะขึ้นอยู่กับนายกรัฐมนตรีและนโยบายของนายกรัฐมนตรี แต่ในยุคแต่ละสมัยว่าต้องการที่จะให้มีการประชาสัมพันธ์ในทิศทางและรูปแบบใดเสียมากกว่า